

Ключові компетентності вчителя Нової української мови

Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.

Усне мовлення

☐ Мовна майстерність учителя

Це володіння навичками спілкування, дотримуючись мовних норм; використання різноманітних засобів вираження думки й уміння відібрати найточніше у семантичному і стилістичному плані лексичне значення слова; використання вербальних і невербальних засобів спілкування в педагогічній діяльності

☐ Візуальні засоби спілкування в освітньому процесі

Кінесика розглядає відбиття поведінки, намірів учителя в його невербальних проявах (жести, міміка, постава, простір, шкірні реакції, засоби перетворення природної зовнішності)

☐ Аудіальні засоби спілкування в освітньому процесі

Паралінгвістичні (вокальна міміка) - якість голосу вчителя, його діапазон, тональність (інтонація, гучність, тембр, ритм, висота звуку). Екстралінгвістичні (мовні паузи, сміх, плач, дихання, кашель, ляскіт)

☐ Тактильні засоби спілкування в освітньому процесі

Включають усе, що пов'язано з дотиками (потиск руки, обійми, дотики до плечей тощо).

☐ Ольфакторні засоби спілкування в освітньому процесі

Приємні та неприємні заходи навколишнього середовища; природний і штучний запахи вчителя, учнів.

☐ Характер спілкування

Міжперсональне спілкування, тобто безпосередні контакти вчителя і учнів, постійних за складом учасників; масове спілкування, тобто безліч безпосередніх контактів незнайомих людей, а також комунікацію, опосередковану різними видами засобів масової інформації (соціальні мережі, нетворкінг).

Письмова мова

☐ Дотримання мовних норм

Мовна унормованість – бездоганне знання і дотримання мовцем літературних мовних норм, прийнятих у сучасній суспільно-мовленнєвій практиці: орфографічних, фонетичних, орфоепічних, лексико-фразеологічних, морфеміко-морфологічних, синтаксичних, стилістичних.

☐ Орфографічні норми

Проблема використання фемінітивів (назви посад і професій жіночого роду); чергуванні прийменників (у/в), сполучників (і/й/та); написанні іншомовних слів; власних і загальних назв

☐ Орфоепічні норми

Складні випадки наголошування слів; подвійний наголос; омографи

☐ Лексико-фразеологічні норми

Проблема вживання росіянізмів, насичення мови просторіччями, територіальними діалектами, надмірне запозичення іншомовної лексики, нехтування орфоепічними нормами.

☐ Синтаксичні норми

Усталені словосполучення і мовні формули; прямий порядок слів; використання вставних слів і словосполучень

☐ Морфологічні мовні норми

Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в давальному відмінку (у/ю, ові/єві/єві), у родовому відмінку іменників чоловічого роду II відміни (а/я, у/ю), у кличному відмінку (звертання); особливості відмінювання числівників; особливості

Слухання

☐ Нерефлексивне слухання вчителя

Умінні уважно мовчати, не втручаючись у мовлення учня своїми зауваженнями. Проста нейтральна репліка підбадьорює учня і викликає в нього бажання продовжити розмову

☐ Рефлексивне слухання вчителя

Об'єктивний зворотній зв'язком з учнем у якості контролю точності сприйняття почутого. Уміння слухати рефлексивно необхідне для ефективного спілкування через обмеження і труднощі, які виникають у процесі спілкування (стереотипи, неточність донесення інформації тощо).

Ефективне спілкування

☐ Особливості сприйняття вчителя учнями

1) вираз обличчя (міміка); 2) способи вираження почуттів (експресію); 3) жести (пантоміміку); 4) пози, положення тіла та ходу; 5) зовнішній вигляд (одяг, зачіску та ін.); 6) особливості голосу та мови

☐ Ідентифікація

Спосіб пізнання учня, при якому припущення про внутрішній стан дитини будується на основі спроб поставити себе на її місце. Тобто відбувається уподібнення себе дитині. При ідентифікації відбуваються процеси пізнання про норми, цінності, поведінку, смаки та звички учня.

☐ Емпатія

Емоційне співпереживання учневі. Емпатія заснована на вмінні правильно уявляти собі, що відбувається всередині іншої особистості, що вона переживає, як оцінює навколишній світ.

☐ Атракція

Уміння домогтися сприятливого, стійкого позитивного ставлення вчителя до учня і навпаки. У цьому випадку розуміння іншої людини виникає завдяки формуванню прихильності до неї, дружнього і приязного особистісного ставлення.

☐ Рефлексія

Механізм самопізнання в процесі спілкування під час освітнього процесу, в основі якого лежить здатність вчителя представляти й усвідомлювати те, як він сприймається учнями

☐ Каузальна атрибуція

Механізм інтерпретації вчинків і почуттів учнів (колег, батьків, адміністрації), прагнення до з'ясування причин поведінки суб'єкта освітнього процесу.

☐ Приклади рефлексивного слухання в освітній діяльності

Повтори, будь ласка, ще раз. Іншими словами - це означає. Як я розумію - ти говориш про. Я не зрозуміла, поясни, будь ласка, ще раз. Тобто, ти говориш про. Іншими словами - ти хотів сказати, що. Здається, ти відчуваєш.

☐ Мовна свідомість учителя

Одна з форм суспільної свідомості, яка має свій, особливий об'єкт відображення — мову, що виконує особливу соціальну функцію — обслуговування потреб мовної педагогічної діяльності

☐ Мовна самосвідомість учителя

Найвищий рівень розвитку ціннісного самоусвідомлення педагога засобами мовлення, стійке прагнення педагога до вдосконалення власного мовлення та уважне ставлення до мови взагалі; усвідомлення власної приналежності до української спільноти і позитивне самоставлення

Создано с помощью онлайн сервиса Чек-лист | Эксперт: <https://checklists.expert>

как это убраться?